

Staten og Kommunerne paa i alt 400 000 Kr., er de private Gymnasieskoler i Provinserne de daarligst stillede blandt de eksamensberettigede Privatskoler, baa i Forhold til deres Elevantal og naar henses til de dyrere Lærerkræfter, disse Skoler i Forhold til Realskolerne er nødte til at forskaffe sig.

Men ihvorvel Ministeriet som bemærket vilde anbefale, at der ydedes Tilskud saavel til selve Skolens Drift som til Fripladser og til Lærerlønningerne, maa man dog af Hensyn til den forhaandenværende vanskelige økonomiske Tilstand anse det for rettest nu at nøjes med at yde Skolerne et Fripladstilskud, idet man nærer Haab om, at Forholdene senere vil stille sig saaledes, at Skolerne ogsaa i de andre Henseender vil kunne faa Tilskud af Statskassen.

Naar man anser det for rigtigst netop at vælge Fripladstilskuddet som det, der nu bør ydes, er det bl. a., fordi det under de nuværende økonomiske Forhold for mange Forældre er blevet i høj Grad vanskeligt at betale Skolepengene. Ved en enkelt af Skolerne, Esbjerg Gymnasium, har dette Forhold endog gjort sig gældende i en saadan Grad, at det er tvivlsomt, om Skolen uden det yderligere Fripladstilskud kan fortsætte sin Virksomhed.

Man vilde derfor anse det for rigtigt, at der ydes Skolerne et Fripladstilskud paa gennemsnitlig 2 000 Kr., i alt 16 000 Kr., idet det drejer sig om 8 Skoler. Som anført var det 8 Skoler, der har indgivet Ansøgningen til Ministeriet, nemlig Marselisborg Kostskole, Hesselager højere Almenskole, Rungsted Kostskole, Esbjerg højere Almenskole, Frk. Th. Langs højere Almenskole i Silkeborg, Frk. Wintelers højere Almenskole i Odense, Svendborg private højere Almenskole og Hass' Skole (Stenhus pr. Holbæk). Imidlertid er for Tiden Hesselager højere Almenskoles økonomiske Forhold af den Beskaffenhed, at det kan forudses, at den snart maa standse sin Virksomhed; den er af Skolens Ejer averteret til Salg. Der maa derfor bortses fra denne Skole. Til Gengæld har Birkerød Kostskole og højere Almenskole tiltraadt de ovennævnte Skolers Andragende. Saaledes maa der vedblivende regnes med 8 Skoler. Det bemærkes i denne Forbindelse, at de Skoler, der hidtil har oppebaaret Statstilskud, har været samtlige ovennævnte Skoler med Undtagelse af Hass' Skole.

Som ovenfor bemærket har Skolerne haft Forpligtelse til af det dem hidtil ydede Statstilskud at anvende en vis Del til Fripladser. Denne Del har for Birkerød Skoles Vedkommende været fastsat til 2 000 Kr. (af et Tilskud paa 3 000 Kr.), for de andre Skolers Vedkommende har det været ansat til mindst $\frac{2}{5}$ af Statstilskuddet. Naar der nu ydes Skolerne et Fripladstilskud, beregnet efter 2 000 Kr. gennemsnitlig pr. Skole, vil det kunne forekomme, at der til Disposition for en Skole vil kunne være et større Beløb end virkelig nødvendigt til Dækning af de af Forholdene paakrævede Fripladser. Man vil derfor anse det for heldigt, at der aabnes Adgang for en Skole til efter nærmere derom til Ministeriet indgven Ansøgning at faa Fritagelse for at anvende saa meget som $\frac{2}{5}$ (for Birkerød Skoles Vedkommende 2 000 Kr.) af det oprindelige Tilskud til Fripladser. Herved vil man i nogen Maade i enkelte Tilfælde kunne imødekomme Skolernes Trang til et forøget Driftstilskud.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Fordelingen af det nye Beløb, 16 000 Kr., agter man at følge lignende Regler som dem, der er anvendte ved Uddelingen af Statens og Kommunernes Tilskud til Fripladser til de private eksamensberettigede Skoler i København, Frederiksberg og Gentofte.

I Henhold til det anførte skal man anmode det ærede Udvalg om ved 3die Behandling i Folketinget af Finanslovsforslaget for Finansaaret 1915—16 at ville fremsætte følgende Ændringsforslag som stillet af nærværende Ministerium:

Til § 18 A. IV. B. 2. c. Tilskud til Kostskoler og højere Almenskoler udenfor København, Frederiksberg og Gentofte.

Beløbet forhøjes med..... 16 000 Kr.,

og i Teksten tilføjes:

„Heraf ekstraordinært 16 000 Kr. til Fripladser.“

S. KEISER-NIELSEN.

K. Glahn,
kst.